

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. OBECNÁ ČÁST

a) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Vztahy mezi jednotlivými státy v oblasti Antarktidy a mezinárodní právní postavení tohoto kontinentu reguluje komplex opatření známý jako Antarktický smluvní systém. Ten se skládá mimo jiné ze samotné Smlouvy o Antarktidě, právních aktů přijatých na Poradních shromážděních smluvních stran Smlouvy o Antarktidě a Protokolu o ochraně životního prostředí ke Smlouvě o Antarktidě, který je znám také jako „Madridský protokol“.

Pro Českou republiku vstoupil Madridský protokol v platnost po uložení ratifikační listiny u jeho deponitáře dne 24. září 2004. Ve vnitrostátním právním řádu je problematika upravena zákonem č. 276/2003 Sb., o Antarktidě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o Antarktidě“), a vyhláškou č. 104/2004 Sb., kterou se provádí zákon o Antarktidě a o změně některých zákonů. Zákon o Antarktidě nabyl účinnosti v roce 2005, nicméně za více než 15 let své účinnosti nebyl nikdy novelizován po obsahové stránce (tzn. novely souvisely např. s přijetím daňového řádu, trestního zákoníku, zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích).

Za tuto dobu byly přijaty dvě změny Madridského protokolu, a to změna přílohy II o ochraně fauny a flóry Antarktidy, která zohledňuje nové poznatky v oblasti antarktické fauny a flóry, a příloha VI o odpovědnosti za ekologické havárie, která je naplněním článku 16 Madridského protokolu a upravuje odpovědnost provozovatelů činností v Antarktidě za ekologické havárie, a dále jejich povinnosti ohledně preventivních a nápravných opatření. Mimoto došlo k přijetí dalších právních aktů, které mají právní účinky a dotýkají se práv a povinností fyzických a právnických osob, a které je nutné implementovat do vnitrostátního právního řádu, aby mohla Česká republika i v budoucnu řádně naplňovat cíle ochrany životního prostředí Antarktidy. Konkrétně se jedná o závazky vyplývající z opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě a opatření 15 (2009) o vystupování osob z osobních lodí na pevninu v oblasti Smlouvy o Antarktidě.

Hlavním cílem navrhované právní úpravy je uvést příslušnou vnitrostátní právní úpravu do souladu se změnou přílohy II, přílohou VI a dalšími uvedenými právními akty přijatými podle čl. IX odst. 1 Smlouvy o Antarktidě.

V návaznosti na patnáctiletou praxi aplikace zákona o Antarktidě je dalším cílem navrhované právní úpravy upravit systém povolení. V současné době vedle sebe existuje dvojí režim ohlášení a povolení, přičemž by navrhovanou právní úpravou došlo

k vytvoření pouze jednotného povolení tak, jako to mají upraveny i jiné smluvní státy s konzultativním statutem (např. Švédsko nebo Nizozemsko). Tím dojde ke zpřehlednění povoloovacího režimu, což umožní lepší orientaci osobám mířícím do Antarktidy a také přispěje k jednoduššímu dohledu nad dodržováním zákona. Každé takové opatření je zvláště důležité u normy upravující regulaci činností na území tak vzdáleném od České republiky. Smluvní strany Smlouvy o Antarktidě si vyměňují zkušenosti s dohledem nad dodržováním svých vnitrostátních předpisů, který je klíčový pro dodržování cílů Madridského protokolu. I proto je žádoucí, aby režim povolení co nejlépe zohledňoval požadavky Madridského protokolu a zároveň byl srovnatelný s vnitrostátními právními úpravami jiných smluvních stran.

Současná ani navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru).

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava se dotýká především těchto 3 tematických oblastí:

1. Odpovědnost za ekologické havárie
2. Ochrana fauny a flóry Antarktidy
3. Regulace cestovního ruchu

1. V souvislosti s neustále rostoucím cestovním ruchem v Antarktidě je na její životní prostředí vyvíjen stále se zvyšující tlak. Po dlouhých vyjednáváních došly smluvní strany Smlouvy o Antarktidě k názoru, že je ochranu životního prostředí Antarktidy třeba posílit. Madridský protokol už sice téma odpovědnosti v obecné rovině upravuje v čl. 16, ale bylo potřeba speciální regulace, a proto byla přijata v roce 2005 příloha VI o odpovědnosti za ekologické havárie. Přestože příloha VI doposud nevstoupila v platnost, má se za to, že při změně zákona je žádoucí v něm vymezit rovněž i tuto úpravu, neboť počet smluvních stran s konzultativním statutem, které tuto přílohu schválily, neustále stoupá. Dle čl. IX odst. 4 Smlouvy o Antarktidě vstoupí opatření v platnost po schválení všemi smluvními stranami, které v době přijetí opatření na Poradním shromáždění měly tzv. konzultativní status. Opatření č. 1 (2005), jehož přílohou je příloha VI Protokolu, již schválila nadpoloviční většina daných států. Aby Česká republika dostala svému politickému závazku, který učinila na XXXVI. Poradním shromáždění v r. 2013 za účelem získání tzv. konzultativního statusu, jehož obsahem je úmysl „schválit“ doporučení a opatření, která budou „schválena“ smluvními stranami s konzultativním statutem, je nezbytné, aby upravila svůj vnitrostátní zákon za účelem následného vnitrostátního

projednání přílohy VI Protokolu a následnému vyslovení souhlasu s tím, aby byla Česká republika touto přílohou vázána. Skutečnost, že Česká republika získala tzv. konzultativní status k 1. dubnu 2014, díky němuž může spolu s dalšími 28 státy světa spolurozhodovat o současném a budoucím využívání Antarktidy, a v r. 2019 pořádala Poradní shromáždění, na kterém byla přijata tzv. Pražská deklarace, ve které státy s konzultativním statutem (včetně České republiky) vyjádřily úmysl „schválit“ všechna opatření přijatá Poradním shromážděním, činí tento závazek významným.

Příloha VI o odpovědnosti za průmyslové havárie upravuje ekologické havárie, které se týkají vědeckých výzkumných programů, cestovního ruchu a všech ostatních vládních a nevládních činností v oblasti Smlouvy o Antarktidě. Dále především:

- uvádí potřebné definice základních pojmů,
- v souladu s principem prevence klade důraz na preventivní opatření provozovatelů činností v Antarktidě, která jsou vyžadována smluvními stranami,
- ukládá povinnost provozovatelů vytvořit pohotovostní plán,
- upravuje nápravná opatření, která má provozovatel přijmout při způsobení ekologické škody v důsledku jeho činnosti v Antarktidě,
- zavádí odpovědnost provozovatele za ekologickou havárii a upravuje případné výjimky a omezení této odpovědnosti.

Povinnost přijetí nápravných opatření má při ekologické havárii provozovatel. Tím je fyzická nebo právnická osoba, která organizuje činnosti, jež mají být prováděny v oblasti Smlouvy o Antarktidě. V případě, že by provozovatel nepřijal okamžité a účinné nápravné opatření, čl. 5 odst. 2 přílohy VI vyzývá smluvní stranu tohoto provozovatele a ostatní smluvní strany, aby tento krok učinily za něj. Smluvní strana, která přijala nápravné opatření za provozovatele, může podle čl. 7 přílohy VI podat proti tomuto provozovateli žalobu za odpovědnost podle čl. 6 odst. 1 přílohy VI.

Čl. 6 přílohy VI vymezuje tři případy, kdy provozovatel nepřijme nápravné opatření proti ekologické havárii, která vznikla jeho činností:

- 1) Nápravné opatření je přijato některou ze smluvních stran, pak je provozovatel povinen uhradit této smluvní straně náklady na přijaté nápravné opatření.
- 2) Žádná smluvní strana nepřijala nápravné opatření, pak je provozovatel povinen uhradit finanční částku, která co nejvíce odráží náklady na nápravné opatření, které mělo být přijato, do fondu, který se zřizuje podle čl. 12 přílohy VI a který bude spravovat Sekretariát Smlouvy o Antarktidě. Zde se připouští, aby provozovatel uhradil náklady smluvní straně tohoto provozovatele, která následně uhradí tuto částku do fondu, který se zřizuje podle čl. 12 přílohy VI.
- 3) Specifický je případ, kdy státní provozovatel nepřijme nápravné opatření proti ekologické havárii, která vznikla jeho činností, a ani žádná smluvní strana nepřijala nápravné opatření. Státní provozovatel je pak povinen uhradit náklady na nápravné

opatření, které mělo být přijato, do fondu, který se zřizuje podle čl. 12 přílohy VI. Zde je třeba zmínit, že Česká republika zatím nemá žádného státního provozovatele.

Pro krytí odpovědnosti vyžaduje každá smluvní strana podle čl. 11 přílohy VI, aby její provozovatelé udržovali odpovídající pojištění nebo jiné finanční zajištění (jako je záruka banky nebo podobné finanční instituce).

Vznik ekologické havárie je nejpravděpodobnější hlavně v případě logistiky. Co se týče každoročních českých vědeckých expedicí, jejich logistika prozatím vždy závisela na logistice jiných zemí, např. Argentiny nebo Chile. Z uvedeného vyplývá, že je velmi nepravděpodobné, aby Česká republika musela přijímat nápravné opatření za českého provozovatele, který by ho nepřijal. Navíc, i kdyby k této situaci někdy v budoucnosti došlo, měla by Česká republika vůči provozovateli regres, takže by byl tento provozovatel povinen uhradit jí náklady. Odpovědnost za ekologickou havárii má tedy vždy provozovatel, a to bez ohledu na jeho zavinění. Konkrétní limity pro omezení odpovědnosti, které stanoví příloha VI, budou uvedeny v prováděcím právním předpise.

2. S ohledem na nové poznatky v oblasti ochrany antarktické fauny a flóry byla na mezinárodní úrovni v roce 2009 přijata změna přílohy II o ochraně fauny a flóry Antarktidy. Změny této přílohy jsou spíše menší povahy, které nebudou mít významný dopad. Jedná se zejména o rozšíření ochrany explicitně i na bezobratlé, podrobnější úpravu zavlečení nepůvodních druhů a nemocí nebo zpřesnění vydání povolení pro odběr vzorků pro zoologické zahrady. Dochází také ke zrušení některých dodatků přílohy a k vypuštění zvláštní ochrany všech druhů lachtanů rodu *Arctocephalus*, v souvislosti s čímž je potřeba novelizovat vnitrostátní úpravu, která by v této oblasti neměla být přísnější než mezinárodní úprava. Do budoucna se předpokládá, že bude seznam zvláště chráněných druhů upraven v prováděcí vyhlášce, aby nebylo nutné zákon o Antarktidě znovu novelizovat pouze z tohoto důvodu.
3. Madridský protokol uvádí, že Antarktida je přírodní rezervace, která je zasvěcena míru a vědě. Ostatní činnosti je potřeba regulovat, jelikož smluvní strany mají zájem na tom, aby byl tento křehký ekosystém chráněn. V posledních letech se v Antarktidě extrémně zvýšil cestovní ruch [*International Association of Antarctica Tour Operators* (IAATO) uvádí, že počet turistů byl v sezoně 2014/2015 celkem 36 702, zatímco v sezoně 2018/2019 už 55 489], zvláště na některých lokalitách, přičemž jakákoliv činnost na území Antarktidy má dopady na tamní ekosystémy. Z tohoto důvodu se smluvní strany stále více zabývají touto problematikou a přijímají přísnější regulaci, jelikož primárním cílem Madridského protokolu je všestranná ochrana životního prostředí Antarktidy a závislých a přidružených ekosystémů. Postupem času byly v rámci Antarktického smluvního systému přijaty právní akty, které je potřeba promítnout do zákona o Antarktidě a splnit tak své mezinárodní závazky. Konkrétně se jedná o opatření 4 (2004) o pojištění a

pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě a opatření 15 (2009) o vystupování osob z osobních lodí na pevninu v oblasti Smlouvy o Antarktidě, které uvádí zejména limity vyloďování osob. Z toho vyplývá, že jsou tyto právní akty úzce provázané s některými ustanoveními přílohy VI, a proto navrhovaná právní úprava upravuje všechny tyto záležitosti dohromady. V současné době nemáme informace o tom, že by do Antarktidy mířilo větší množství českých turistů, nicméně toto nelze do budoucna zcela vyloučit, a proto je v souladu s principem prevence úprava turistického ruchu důležitá.

Průřezovou oblastí, kterou navrhovaná právní úprava novelizuje v návaznosti na více než patnáctiletou praxi aplikace zákona, je systém povolení pro provádění činnosti v Antarktidě. V současné době vedle sebe existuje ohlášení a povolení. V souladu s principem vyjádřeným v čl. 2 odst. 2 písm. d) Legislativních pravidel vlády, je třeba tento systém zpřehlednit a zjednodušit a zároveň tím přiblížit český zákon o Antarktidě vnitrostátním právním úpravám některých jiných smluvních států s konzultativním statutem, které jsou zároveň členským státem EU (např. Švédsko nebo Nizozemsko), které mají také pouze jednotný systém povolení. Pokud bude právní úprava systému povolení odrážet zkušenosti z praxe a upravena do jednotného povolení, zlepší se tím i jeho vymahatelnost. Další novelizovanou průřezovou oblastí je dále nakládání s odpady, kde dochází k určitému zpřesnění a k lepší adaptaci příslušných ustanovení Madridského protokolu.

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru). Lze proto konstatovat, že právní úprava, jež je obsažena v návrhu novelizovaného právního předpisu, nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Z hlediska principů rovnosti žen a mužů je návrh právních opatření neutrální, neboť navrhovaná regulace nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost žen a mužů a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

c) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovanou právní úpravu je potřeba přijmout hlavně z toho důvodu, že je nutné implementovat do vnitrostátního právního řádu České republiky výše zmíněné změny přílohy II, přílohu VI a další právní akty přijaté v rámci Smlouvy o Antarktidě. Tyto mezinárodněprávní normy nejsou samovykonatelné, neboť obsahují pravidla, která nelze bez dalšího použít jako vnitrostátní právní normu, a proto je nutné stávající právní úpravu novelizovat. Navíc je Česká republika jedním ze smluvních států, které mají tzv. konzultativní status. Těchto států je v současnosti pouze 29 a patří mezi ně např. USA, Rusko, Čína, Indie, Brazílie, Spojené království, Francie nebo Německo. Takové státy mají hlasovací právo a tím mohou zásadně ovlivňovat veškeré

antarktické záležitosti. Z tohoto důvodu je přijetí navrhované právní úpravy (a ratifikace změn přílohy II a přílohy VI) klíčová.

d) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem a právním řádem České republiky ve smyslu čl. 112 Ústavy, zejména s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky.

Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a jeho obsah neporušuje ústavní principy rovnosti v právech a zákazu retroaktivity. Návrh zvolené úpravy respektuje ústavní principy Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná právní úprava nijak nesnižuje práva dotčených subjektů a nejsou jí diskriminovány žádné specifické skupiny adresátů právních norem, respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky.

e) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předpisy Evropské unie a jiné prameny práva EU se na danou oblast nevztahují.

f) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, včetně Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Antarktadě a Protokolu, a není tedy v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a jejími protokoly, jakož i s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Na základě navrhované právní úpravy budou ukládány dostatečně předvídatelné sankce. Tyto sankce budou ukládány a vymáhány standardním způsobem prostřednictvím procesu, který zajišťuje všechna práva vyplývající z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

g) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Z hlediska nároků na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nepředpokládáme žádné hospodářské a finanční dopady. Administrativní zajištění právní úpravy proběhne v rámci stávajících služebních a pracovních míst na Ministerstvu životního prostředí. Právní úprava, která má být novelizována, se reálně dotýká pouze omezeného okruhu osob, zejména vědeckých expedic, případně můžeme do budoucna uvažovat o turistických výpravách.

Při způsobení ekologické havárie má provozovatel povinnost přijmout nápravná opatření. Pokud by ho nepřijal okamžitě a účinně, příloha VI vyzývá smluvní strany, aby nápravné opatření přijaly za něj. Situace, kdy by Česká republika musela přijímat toto nápravné opatření, je velmi nepravděpodobná vzhledem k tomu, že Česká republika zatím nemá žádného státního provozovatele a české vědecké expedice byly prozatím vždy závislé na logistice jiných zemí, jako je např. Argentina nebo Chile. I kdyby došlo k situaci, že by Česká republika přijímala nápravné opatření za jejího provozovatele, tento provozovatel by byl povinen jí náklady uhradit.

Naopak vliv na příjmovou stránku státního rozpočtu představuje skutečnost, že lze při nesplnění povinností podle zákona o Antarktidě uložit pokutu dle stanovených hranic, která je podle § 6 odst. 1 písm. q) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, příjmem státního rozpočtu.

Navrhovaná právní úprava nevyvolává žádné dopady na podnikatelské prostředí, ani sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel.

Dopady na životní prostředí jsou pozitivní, jelikož bude zajištěna lepší ochrana životního prostředí Antarktidy.

h) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá žádné negativní dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů. Navrhovaný zákon je v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Návrh zákona nezvyšuje množství zpracovávaných osobních údajů ani nemění způsob nakládání s nimi.

i) Zhodnocení korupčních rizik

Dopady jednotlivých novelizačních bodů nemají potenciál korupčních rizik.

j) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá dopady na bezpečnost nebo obranu České republiky. Zmíněný návrh nezasahuje do problematiky resortů Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany a ani se na žádný právní předpis související s obranou a bezpečností státu neodvolává.

2. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1

Formální úprava vzešlá z požadavku mezirezortního připomínkového řízení.

K bodu 2

Do ustanovení § 2 vymezujícího základní pojmy se vkládají nové definice pojmů v souvislosti s implementací definic z čl. 2 a 9 odst. 5 Přílohy VI Madridského protokolu.

K bodu 3

Formální úprava vzešlá z požadavku mezirezortního připomínkového řízení.

K bodu 4

Nové ustanovení § 3 odst. 5 zakazuje vystupování osob na pevninu v Antarktidě z plavidel přepravující cestující, tak jak to požaduje opatření 15 (2009) o vystupování osob z osobních lodí na pevninu v oblasti Smlouvy o Antarktidě, a to v počtu, který bude uveden v prováděcím právním předpise.

K bodu 5

Navrhuje se zrušit § 6 a § 7 včetně nadpisu a poznámek pod čarou upravující ohlášení, a to vzhledem k nové úpravě vydávání jednotného povolení. V současné době vedle sebe existuje dvojitý režim ohlášení a povolení, kdy lze některé činnosti v Antarktidě provádět pouze na základě ohlášení Ministerstvu životního prostředí.

K bodu 6

Nové znění § 8 souvisí se změnou úpravy povolení, kdy se navrhuje režim jednotného povolení tak, jako to mají upraveny i jiné smluvní státy s konzultativním statusem (např. Švédsko nebo Nizozemsko). Specifické požadavky jsou uvedeny pro povolování některých druhů činností, jako je zasahování do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů v Antarktidě, odběr zvláště chráněných antarktických druhů a dovoz geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů. Vložení odstavce 2 až 4 souvisí s implementací čl. 3 a 4 změněné Přílohy II Madridského protokolu. Veškerá činnost českých osob bude moci být prováděna pouze na základě povolení vydaném Ministerstvem životního prostředí na žádost.

Nově bude Ministerstvo životního prostředí projednávat vydání všech povolení s Ministerstvem zahraničních věcí.

K bodu 7

Změna reaguje na požadavky práce, kdy je třeba co nejrychleji kontaktovat české osoby v Antarktidě.

K bodu 8

Změna § 9 odst. 2 písm. f) souvisí se změnou znění § 8.

K bodu 9

Do ustanovení § 9 odst. 2 vymezujícího náležitosti, které musí obsahovat žádost o povolení, se přidává pohotovostní plán a plán nakládání s odpady v souvislosti s lepší adaptací čl. 8 Přílohy III (v případě plánu nakládání s odpady) a čl. 15 (v případě pohotovostního plánu) Madridského protokolu.

K bodu 10

Navrhovaná úprava znění § 9 odst. 3 písm. d) spočívající v přidání lékařské péče a evakuace v Antarktidě mezi případy, na které má být zaručena náhrada nákladu dokladem o uzavření pojistné smlouvy nebo dokladem o vytvoření dostatečné finanční rezervy, souvisí s implementací opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě. Přidání nákladů na nápravná opatření vyplývající z odpovědnosti za ekologické havárie souvisí s implementací čl. 11 Přílohy VI Madridského protokolu.

K bodu 11

Změny v § 10 odst. 2 jednak doplňují chybějící odkaz na zjišťovací řízení podle § 14, jednak souvisí se zrušením původního § 7 odst. 9, které ukládalo českým osobám povinnost předložit Ministerstvu životního prostředí do 30 dnů od ukončení činnosti v Antarktidě závěrečnou zprávu o průběhu pobytu v Antarktidě. Obdobná povinnost má být nyní upravena v tomto ustanovení z důvodu lepší systematiky zákona.

K bodu 12

V § 10 odst. 3 se z důvodu zjednodušení procesu vydávání povolení a pro nadbytečnost zrušuje, že Ministerstvo životního prostředí zabezpečí překlad povolení i do francouzského jazyka.

K bodu 13

Z důvodu lepší systematiky zákona se § 10 odst. 4 ruší a v obdobném znění se navrhuje úprava § 11 odst. 3.

K bodu 14

Změna § 11 odst. 1 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení. Namísto zákazu povolené činnosti by mělo dojít ke změně nebo zrušení původního povolení.

K bodu 15

Vypuštění odstavce souvisí se zavedením režimu jednotného povolení a se změnou provedenou v § 11 odst. 1.

K bodu 16

Změna § 11 odst. 2 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 17

Ustanovení § 11 odst. 3 upravuje obdobně povinnost, která byla dříve upravena v § 10 odst. 4 a souvisí s lepší systematikou zákona.

K bodu 18

Změna § 12 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 19

Změna reaguje na zavedení režimu jednotného povolení.

K bodu 20

Změna souvisí s úpravou systematiky zákona a zavedením jednotného povolení. Ustanovení týkající se povolování některých činností byla přesunuta do § 8.

K bodu 21

Změna § 19 souvisí s implementací čl. 4 změněné Přílohy II Madridského protokolu.

K bodu 22

Vložení nového písm. g) souvisí s lepší adaptací čl. 8 Přílohy III Madridského protokolu.

K bodu 23

Změna § 21 souvisí se změnou § 19 a zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 24

Nové znění § 23 souvisí s lepší adaptací čl. 5 Přílohy IV Madridského protokolu.

K bodu 25

Vložení nové části osmé týkající se odpovědnosti za ekologické havárie souvisí s implementací Přílohy VI Madridského protokolu a opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě. Zvláštní práva čerpání uvedená v § 23h jsou definována

Mezinárodním měnovým fondem, viz https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_fiv_e.aspx.

K bodu 26

Změna § 24 písm. a) souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 27

Změna § 24 písm. b) souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 28

Změna § 24 písm. c) souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 29

Úprava zohledňuje výsledky Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády č. 287 ze dne 26. 3. 2008). MŽP od roku 2012 není poskytovatelem účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Rok 2008 byl posledním rokem, kdy MŽP mohlo vyhlásit veřejnou soutěž ve výzkumu, vývoji a inovací. Ke konci roku 2011 byly ukončeny všechny výzkumné projekty a výzkumné záměry, u kterých bylo MŽP poskytovatelem. Současná legislativa výzkumu, vývoje a inovací umožňuje MŽP disponovat institucionálními prostředky na dlouhodobý rozvoj výzkumných koncepcí výzkumných organizací v resortu MŽP. Vliv MŽP na účelové financování výzkumu je uplatňován prostřednictvím programů aplikovaného výzkumu Technologické agentury ČR. Výzkumné projekty v Antarktidě se zabývají převážně základním a v menší míře i aplikovaným výzkumem.

K bodu 30

Ustanovení zpřesňují součinnost mezi ministerstvem a MZV.

K bodu 31

Vzhledem k tomu, že existují i jiné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána a které obsahují povinnost spolupráce, a mohou se vztahovat i na oblast Antarktidy, případně jiné mezinárodní smlouvy, které se sjednávají, nepovažuje se za vhodné omezit informační povinnost pouze vůči předepsaným mezinárodním smlouvám. Současně doplňují slova „Poradní shromáždění“, neboť to je primární fórum, na kterém Ministerstvo zahraničních věcí informuje o českých činnostech v Antarktidě. Zároveň bylo vypuštěno slovo „Výboru“, neboť toho se účastní zástupci Ministerstva životního prostředí. Vypuštění je komplementární k navrženému doplnění podle bodu 29.

K bodu 32

Ustanovení je zobecněno tak, aby pozorovatelem mohla být osoba ve služebním nebo pracovněprávním vztahu k ministerstvu či Ministerstvu zahraničních věcí.

K bodu 33

Přestupky jsou doplněny o skutkové podstaty vztahující se k porušení nových povinností na úseku odpovědnost za ekologické havárie. Reagují také na zakotvení nových zákazů (§ 3 odst. 5, § 19 odst. 3 a 4).

K bodu 34

Změna § 30 odst. 2 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 35

Ustanovení zmocňuje ministerstvo k provedení zákonné právní úpravy.

K bodu 36

Část třináctá, která se týká změny již zrušeného zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky, se pro nadbytečnost zrušuje. Poplatky jsou upraveny v položce 15 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

K čl. II

Jednou z hlavních navrhovaných změn je odstranění dvojího režimu ohlašování a povolování činností vykonávaných na území Antarktidy a zavedení jednotné povinnosti mít povolení pro jakoukoli činnost zde provozovanou. Návrh proto zakotvuje přechodné ustanovení, kterým je upraven vztah stávající právní úpravy umožňující některé činnosti vykonávat v Antarktidě pouze na základě jejich ohlášení k výše uvedené navrhované změně.

K čl. III

Účinnost je navrhována k 1. červenci 2021 a odložení účinnosti pak u ustanovení, která implementují přílohu VI Protokolu, která prozatím nevstoupila v platnost, a proto nebyla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv. Nadpoloviční většina smluvních stran s konzultativním statutem ji nicméně již schválila.